

KOMUNIKAT PRASOWY nr 65/23

Luksemburg, 21 kwietnia 2023 r.

Postanowienie wiceprezesa Trybunału w sprawie C-204/21 R-RAP | Polska/Komisja

Państwo prawne: kwota dziennej okresowej kary pieniężnej nałożonej na Polskę została obniżona z miliona na 500 000 EUR

W 2021 r. Komisja wniosła do Trybunału skargę przeciwko Polsce o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, mającą na celu stwierdzenie, że określone zmiany w organizacji wymiaru sprawiedliwości w Polsce naruszają prawo Unii¹.

W szczególności, zdaniem Komisji, zmiany te wprowadziły zakaz badania przez jakikolwiek sąd krajowy spełniania wymogów Unii dotyczących niezawisłości i bezstronności sądów. Takie badanie może zostać uznane za przewinienie dyscyplinarne. Do wyłącznej właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego przekazano rozpoznawanie zagadnień dotyczących braku niezawisłości sędziego lub niezależności sądu. Ponadto Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, której niezawisłość i bezstronność nie były zagwarantowane, powierzono uprawnienia do orzekania w przedmiocie wniosków mających bezpośredni wpływ na status sędziów i pełnienie przez nich urzędu.

W toku trwającego postępowania Polska została zobowiązana postanowieniem wiceprezesa Trybunału z dnia 27 października 2021 r. do zapłaty na rzecz Komisji okresowej kary pieniężnej w wysokości miliona euro dziennie². Uznano, iż nałożenie tej okresowej kary pieniężnej jest konieczne dla zapewnienia wykonania przez Polskę środków tymczasowych zarządzonych we wcześniejszym postanowieniu, z dnia 14 lipca 2021 r.³, dotyczących w szczególności zawieszenia stosowania przepisów krajowych zakwestionowanych przez Komisję.

10 marca 2023 r. Polska wystąpiła do Trybunału z wnioskiem o uchylenie lub, tytułem ewentualnym, o zmianę postanowienia o nałożeniu na nią wspomnianej okresowej kary pieniężnej. Na poparcie tego wniosku Polska podniosła, że w konsekwencji wprowadzenia zmian w prawie zastosowała się w pełni do zobowiązań ciążących na niej na mocy środków tymczasowych.

W dzisiejszym postanowieniu **wiceprezes Trybunału obniżył kwotę okresowej kary pieniężnej do 500 000 EUR dziennie**.

Wiceprezes przypomniał najpierw, że środek tymczasowy może zostać na wniosek strony w każdej chwili zmieniony lub uchylony ze względu na zmianę okoliczności podważającą ocenę sędziego orzekającego w przedmiocie środków tymczasowych. Zmiana lub uchylenie takiego środka nie działa jednak wstecz.

¹ Sprawa [C-204/21](#). Więcej informacji na temat wcześniejszego postępowania oraz zarzutów Komisji można znaleźć w komunikatach prasowych nr [127/21](#), nr [180/21](#) i nr [192/21](#).

² Postanowienie wiceprezesa Trybunału z dnia 27 października 2021 r. w sprawie [C-204/21 R](#) (zob. także komunikat prasowy nr [192/21](#)).

³ Postanowienie wiceprezesa Trybunału z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie [C-204/21 R](#) (zob. także komunikat prasowy nr [127/21](#)).

Następnie, zbadawszy, czy Polska wykazała zmianę okoliczności oznaczającą, że okresowa kara pieniężna nie jest już uzasadniona, **wiceprezes doszedł do wniosku, że środki przyjęte przez Polskę nie są wystarczające do zapewnienia wykonania wszystkich środków tymczasowych wskazanych w postanowieniu z dnia 14 lipca 2021 r.**

W tym względzie wiceprezes zauważył w szczególności, że skutki orzeczeń Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego zezwalających na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej lub jego zatrzymanie nie zostały zawieszone, a w każdym razie nie w sposób natychmiastowy. Ponadto, wbrew zobowiązaniom wynikającym ze środków tymczasowych, Polska nie wykazała całkowitego i skutecznego zawieszenia stosowania przepisów krajowych zakazujących sądowi krajowemu badania spełniania wymogów Unii dotyczących niezawisłego i bezstronnego sądu ustanowionego uprzednio na mocy ustawy, ani środków umożliwiających pociągnięcie do odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziego, który przeprowadził to badanie. W ocenie wiceprezesa Polska jedynie częściowo zawiesiła stosowanie przepisów przekazujących do wyłącznej właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego rozpoznawanie zarzutów braku niezawisłości sędziego lub braku niezależności sądu.

Niemniej wiceprezes uznał, że środki wprowadzone przez Polskę po podpisaniu postanowienia nakładającego dzienną okresową karę pieniężną mogą w znacznej mierze zapewnić wykonanie środków tymczasowych wskazanych w postanowieniu z dnia 14 lipca 2021 r. W szczególności wskazał, że Polska uchyliła przepisy przyznające Izbie Dyscyplinarnej określone uprawnienia do orzekania w przedmiocie statusu sędziów, oraz że izba ta została zniesiona. Wiceprezes podkreślił też, że szereg środków przyjętych przez Polskę skutkowało wzmocnieniem środków prawnych przysługujących sędziom, których dotyczyły orzeczenia Izby Dyscyplinarnej, lub ułatwieniem, w niektórych sytuacjach, badania spełniania wymogów dotyczących niezawisłego i bezstronnego sądu ustanowionego uprzednio na mocy ustawy.

Zważywszy na skutek przyjętych przez Polskę środków, wiceprezes obniżył kwotę okresowej kary pieniężnej do 500 000 EUR dziennie, począwszy od dnia podpisania tego postanowienia.

Trybunał wyda wyrok co do istoty niniejszej sprawy 5 czerwca 2023 r.⁴

UWAGA: Postanowienie w przedmiocie środków tymczasowych nie przesądza kwestii powództwa głównego.

UWAGA: Skarga o stwierdzenie uchybienia państwa członkowskiego jest kierowana przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przez Komisję lub inne państwo członkowskie. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku. Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się sankcji finansowych. Jednak w sytuacji nieprzekazania Komisji krajowych środków transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) postanowienia jest publikowany na stronie internetowej CURIA.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Pozostańmy w kontakcie!

⁴ Rzecznik generalny Anthony M. Collins przedstawił opinię w dniu 15 grudnia 2022 r. (zob. komunikat prasowy nr [201/22](#)).